

Medicatie overdracht: Power to the Patient

Patricia van den Bemt
ZonMw GGG Symposium
7-4-2016

Disclosure belangen spreker

- Geen relevante

Power momentjes

- Bij polikliniek bezoek
- Bij opname in het ziekenhuis
- Bij ontslag

Patiënt portaal

Medicatie in eigen beheer

Zorgdoc
Medicijnen

Logged in as Sven Berkvens-Matthijse

[Log out](#)

Verify the information before you visit your healthcare professional

Explanation

Verify medication list

Verify dates

Verify medication use

Add medication

Verification complete

Explaining the verification

In order to properly treat you, we need accurate information regarding your use of medication.

We know about most of the medicines that you use. But of importance is how you actually use those medicines and how you used the medicines in the recent past.

[Start the verification](#)

[I do not want to verify the information right now](#)

© Zorgdoc Nederland BV

Medicijngebruik bijwerken

Sint Maartenskliniek

Which medicines do you know and do you use them?

This list of medicines has been prepared by your healthcare professional. Please verify whether the medicines and their use are correctly displayed.

▶ Alsjeblift

Your medicines that we know about

To the top ↑

Product name/active substance	Used in the past	Using it now	If necessary	In the future	Never used	Don't know this
Omeprazol mylan capsule msr 40mg	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Ibuprofen 400mg	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Paracetamol rp tablet 500mg	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Naproxen rp tablet 500mg	☒	☐	☐	☐	☐	☐

Confirm

Geneesmiddel toevoegen

Sint Maartenskliniek

Do you use any other medicines?

Do you use any other medicines? For example extra medicines that have been prescribed by another healthcare professional? Or freely available medicines such as Paracetamol, Ibuprofen, vitamin tablets and St John's wort? It is very important that the list is complete. Please choose one of the two options below.

▶ Afspelen

Add medication

This is everything that I use, there is nothing else

Patiënt is klaar

Sint Maartenskliniek

Verify your information

Explanation

Verify medication list

Verify dates

Verify medication use

Add medication

Verification complete

Your verification is complete

This is the end of the verification questions. All the information regarding your current medication use is now available to your healthcare professionals.

 Log off

Valideren door apothekersassistente

Sint Maartenskliniek

Patient: Mr. S. Berkvens-Matthijse [38 years old] Authorization: read and modify

- Overview
- Medicines**
- His profile
- Access by...
- Print and PDF
- SOS-service

Add medicine

Paracetamol rp tablet 500mg (Paracetamol 500mg)

To the top

Patient information

07/02/2012

2D1T

(1 tablet 2 times per day)

Tegen hoofdpijn

Professional information

± 06/01/2012

3D2T

(2 tablets 3 times per day)

Your own system

Previous validation

Today: Wednesday, May 21st 2014

No end date

No end date

Include: ☐

Start date:

Reason for prescription:

Guard always: ☐

Usage code:

Prescriber:

Chronic: ☐

End date:

Reason for stopping:

Geneesmiddelloverzicht uit Zogdoc

Sint Maartenskliniek

MEDICATIEOVERZICHT: Wednesday, May 21st 2014 at 03:20 PM

Patiënt	S. Berkvens-Matthijssse	BSN	205396208	Geverifieerd met patiënt	Ja	Afgegeven door: B.J.F. van den Bemt Sint Maartenskliniek Hengstdal 3 6574NA Ubbergen Tel:024-3659911
Adres	Speltstraat 20	Geb. datum	08/02/1975	Patiënt heeft innameschema	onbekend	
Postcode & plaats	6012RG Haler	Geslacht	M			
Telefoon	0495452655 0655838306	Lengte/gewicht	onbekend	Datum gewicht	onbekend	

Intoleranties, Contra-indicaties, Allergieën (ICA)

Dit systeem ondersteunt op dit moment nog niet het afdrucken van de ICA gegevens.

Medicatie (Voorschriften / Afleveringen)

Geneesmiddel (op ATC code)	Datum	Einddatum	Dosering	Toelichting	TW	Actuele voorschrijver
Paracetamol 500mg Paracetamol rp tablet 500mg	06/01/2012		2 tablets 3 times per day			Patiënt

Gestopte medicatie (actief/gedurende ziekenhuisopname)

Geneesmiddel (op ATC code)	Datum	Einddatum	Dosering	Toelichting	TW	Actuele voorschrijver
Naproxen 500mg Naproxen rp tablet 500mg	08/18/2012	09/04/2013	1 tablet 3 times per day			N.M.L. Haselager-Wolfs

Dit medicatieoverzicht is met grote zorgvuldigheid samengesteld. Het bevat de gegevens die bekend zijn bij deze zorgverlener en behoeft daarom niet compleet te zijn. Als geneesmiddelgebruiker heeft ook u de eigen verantwoordelijkheid om uw apotheek op de hoogte te stellen van een geneesmiddelgebruik. De zorgverlener is niet aansprakelijk voor fouten in dit medicatieoverzicht, tenzij er sprake is van opzet of grove schuld.

56 patiënten random geselecteerd uit bezoekers polikliniek reuma (leeftijd: 55.1 (SD: 12.4)) .

Telefonisch benaderd om mee te doen aan test met medicatieverificatie-portal

	N=56
Ja, ik doe mee	42 (75%)
Nee, ik doe niet mee	9 (16%)
Niet bereikbaar	5 (9%)

7 van de 9 patiënten die niet meededen hadden geen internet

Tijdsbesteding:

Door patiënt	N=42
Aanmelden dossier (min.)	7 (SD: 5)
Tijd verificatie (min.)	12 (SD: 18)

Door assistente	N=42
Tijd validatie (min.)	3

Dus: verificatie duurt nu nog maar 3 minuten in apotheek

Wie durft dit.....?

En dit...direct na tandemsprong?

Erasmus MC

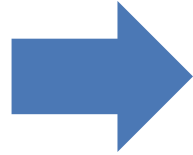
Erasmus

En dit....na volledige opleiding?

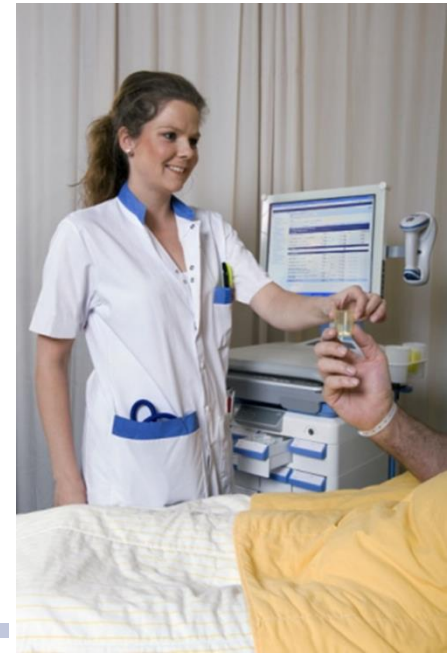

Wij laten mensen springen.....

Tijdens opname

- Medisch-paternalistisch model
 - Verpleegkundige deelt medicatie
 - Op tijden geschikt voor afdeling
 - In vorm/sterkte/kleur die kan afwijken van thuismedicatie
 - In verpakking die zeker afwijkt van thuismedicatie (EAV)

Geeft dat problemen?

- Uit onderzoek bij ontslag van 377 patiënten blijkt:
 - 205 hadden dosiswijziging, waarvan 69% niets wist/begreep
 - Bij 223 was medicatie gestopt, waarvan 82% niets wist/begreep
 - 795 nieuwe geneesmiddelen, waarvan 62% niets wist/begreep
- Geen begrip bij 61% van relevante nieuwe/gewijzigde geneesmiddelen en bij 83% van de niet relevante

Geeft dat problemen?

- Uit onderzoek bij ontslag van 100 oudere patiënten blijkt:
 - Therapie ONtrouw na 2-4 weken 55%
 - Therapie ONtrouw na 3 maanden 70%
 - 28% resp. 25% begreep reden medicatie op de twee meetmomenten

Drugs Aging 2014;31:283-89

- ‘Combinaties van educatieve en gedragsmatige strategieën bevorderen therapietrouw bij ouderen het meest’

Drugs Aging 2008;25:307-24

Geeft dat problemen?

- Klinisch relevante uitkomst – heropnames
- Review naar meest succesvolle interventies ter reductie heropnames:
 - Medicatie reconciliatie (overdracht)
 - Communicatie naar eerste lijns zorgverleners
 - Zelf-management patiënt ten aanzien van ziekte en behandeling

Geeft dat problemen?

- Klinisch relevante uitkomst – heropnames
- Review naar meest succesvolle interventies ter reductie heropnames:
 - Medicatie reconciliatie (overdracht)
 - Communicatie naar eerste lijns zorgverleners
 - **Zelf-management patiënt ten aanzien van ziekte en behandeling**

Tijdens opname

- Medisch-paternalistisch model
 - Verpleegkundige deelt medicatie
 - Op tijden geschikt voor afdeling
 - In vorm/sterkte/kleur die kan afwijken van thuismedicatie
 - In verpakking die zeker afwijkt van thuismedicatie (EAV)
- Patiënt-gericht autonomie model
 - Beoordeling vermogen eigen beheer
 - Uitleg nieuwe medicatie
 - Eigen doosjes; eigen beheer; eigen tijden
 - al tijdens opname mee oefenen

Noodzaak verandering

Onderzoek naar eigen beheer

Gekeken naar:

- Medicatieveiligheid/medicatiefouten
 - Therapietrouw
 - Kennis patiënt
 - Patiënt tevredenheid
-
- Review Richardson SJ et al. PlosOne 2014.
 - 43 geïncludeerde onderzoeken naar MEB in ziekenhuizen

Therapietrouw/fouten

- 24 onderzoeken in de review
 - uitkomstmaat meestal 'pill count' ook bij onderzoeken naar fouten
 - Daarom therapietrouw en fouten onderzoeken samengenomen
- 9 positief effect, waarvan 5 significant
- Conclusie:
 - weinig bewijs
 - geen duidelijk zicht op verbetering therapietrouw op de langere termijn

Kennis patiënt

- 19 onderzoeken in de review
 - 5 gerandomiseerd & gecontroleerd
 - i.h.a. gemeten via vragenlijsten
- Meeste onderzoeken laten verbetering kennis zien in ‘eigen beheer’ groepen (vooral de RCT's)

- Conclusie:
 - waarschijnlijk positief effect op kennis

Patiënt tevredenheid

- 19 onderzoeken in de review
 - Alle meten via vragenlijst of interview
- Tevredenheid hoog (veel onderzoeken 90-100%)
- Conclusie:
 - Grote patiënt tevredenheid

Onderzoek naar eigen beheer

- Onvoldoende bekend
- Zeker over invloed op medicatieveiligheid en therapietrouw
- Meer onderzoek nodig
- NFU werkgroep medicatieveiligheid: NL onderzoek

NFU project MEB

- UMC's werken samen
- Zelfde project, bij verschillende patiëntengroepen
 - UMCG: longtransplantatie, een aantal kinderafdelingen
 - UMCU: hart-long CF en transplantatie, geriatrie
 - UMCN: CF en COPD
 - MUMC: longrevalidatie
 - EMC: nier- en levertransplantatie, vaatchirurgie
 - LUMC: heelkunde
- Voor- en nameting

NFU project MEB

- Uitkomst:
 - Medicatiefouten
 - Patiënttevredenheid
- Hoe gemeten:
 - Dagboekjes waarin medicatie bijgehouden
 - Nulmeting: wat gedeeld wordt door verpleging
 - Nameting: wat patiënt zelf inneemt
 - Patiënttevredenheid: cijfer 1 t/m 10
- Interventie MEB:
 - Boordelingscriteria geschiktheid
 - Twee fasen
 - Beslisboom

Resultaten

- Uiteindelijk in 3 UMC's volledig uitgevoerd; rest wel gestart
- Meting dagboekjes medicatiefouten niet gelukt
- Wel resultaten patiënttevredenheid
- Gemiddeld rapportcijfer 8,3 (n=34)
- Vervolgonderzoek ZonMw STIP aangevraagd
 - projectidee mag uitgewerkt worden
- Gesprekken zorgverzekeraars
 - unaniem positief

Rapport: <http://www.nfukwaliteit.nl/lessen-vanuit-het-verbeterprogramma>
(vanaf pagina 25)

De 'ja maar' fase....

- Ja, maar ziekenhuis is toch verantwoordelijk?
 - Ja, maar dit is toch de klok terugdraaien? EAV is juist veiliger!
 - Ja, maar.....
-
-veel argumenten pleiten voor patient empowerment
 -hij/zij moet het thuis ook zelf doen

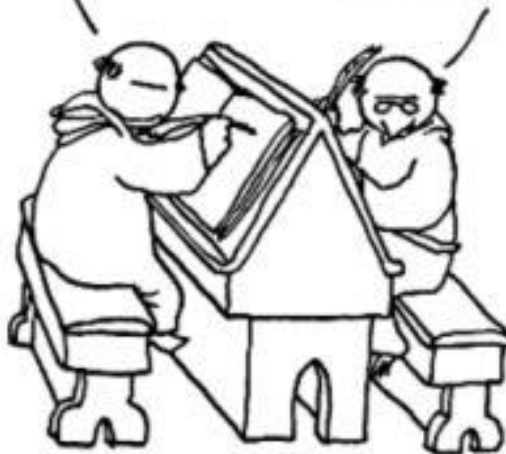

Tijd voor verandering!

FOKKE & SUKKE
ZITTEN AL VEERTIG JAAR IN HET VAK

DIE BOEK-
DRUKKUNST...
DA'S GEEN
BLIJVERTJE!

MENSEN WILLEN
TOCH ALTUD HAND-
GESCHREVEN BOEKEN
BLIJVEN LEZEN!

**HET KAN
WEL**

Loesje